

Referat af IDÈ- møde i Agenda 21 foreningen

Fredag den 17. juni 2022 kl. 15.00

Mødt: Lotte, Michael, Anne, Lilian, Bent, Niels, Merete og Finn (ref.)

Afbud: Hans

1. Vores kommende arbejdsområder

Vi har fået en henvendelse fra Agenda 21 netværket (som primært er Agenda 21 centrene i Storkøbenhavn), som dels består af et brev og dels af 7 bilag. Bent og Lotte har som de eneste sat sig grundigt ind i materialet, som primært går på, hvordan borgerne kan sætte gang i nye tiltag med henblik på alternativ energiforsyning, så initiativerne kommer "nedefra" i stedet for "oppefra", sådan som oprindelige Agenda 21 aktiviteter var lagt an på.

Vi er meget enige i principperne og blev enige om at besvare henvendelsen med en positiv tilkendegivelse om deltagelse og støtte til projektet. **Bent** udformer et svar på henvendelsen bistået af **Finn**.

Arbejdet med disse emner er tænkt at skulle organiseres via lokale centre som f.eks. Fredensborg Kommunes Energicenter og Klimaråd.

Bent kontakter lederen af Agenda 21 netværket for at få råd om, hvordan vi kan bruge netværkets tanker lokalt. Også for at få afklaret, hvem vi evt. kan mødes med for at få mere viden og måske blive yderligere involveret.

2. Agenda Foreningen var indbudt til et møde i foreningen Nødebo Bæredygtigt onsdag den 15/6 og Lotte og Finn deltog og refererede fra mødet. Der var indlæg af en repræsentant fra Hillerød Kommune om mulighederne for 'gammeldags' fjernvarme, fra Dansk Fjernvarmes Projektselskab om fælles, decentrale varmepumpeanlæg og fra firmaet Energy Machines om fælles grundvandsbaserede varmepumpeanlæg.

Det var en spændende aften, og det var i tråd med vores og kommunens eget tidligere møde, men med andre indfaldsvinkler og derfor et godt supplement til vores viden om emnet.

Det gav også stof til yderligere idéer til opvarmningssystemer, som f.eks. brug af returvandet i de mere traditionelle fjernvarmesystemer via fælles vand til vand varmepumper.

Da etablering af alternative, fælles varmesystemer ligger flere – måske adskillige – år ude i fremtiden, må vi i mellemtiden sætte fokus på de traditionelle tiltag, som kan spare på varmen og dermed begrænse de meget høje udgifter til gas, olie og el, som vi pt. oplever.

Det kan for eksempel være efterisolering, spare på varmen ved brug af gardiner for vinduer og døre, osv. osv.

Vores rolle her kunne også være involvering med f.eks. Fredensborg Søpark for at sætte gang i en fælles henvendelse til kommunen om ændring af lokalplanen, så der blev fastsat generelle regler for etablering af solenergianlæg i bebyggelsen. Det ville gøre det meget lettere for den enkelte husejer at få etableret sådanne anlæg.

Lotte kontakter grundejerforeningernes repræsentant i Klimarådet for at få aftalt et møde om dette emne, hvor Finn også deltager.

Målet er, at vi i fællesskab får kommunen til at udarbejde en skabelon for, hvordan de enkelte grundejerforeninger kan søge om ændring af deres respektive lokalplaner. Sådanne ansøgninger vil typisk skulle besluttes i de enkelte grundejerforeninger på en generalforsamling, så der er ingen tid at spilde, hvis det skal ske på de ordinære generalforsamlinger, som typisk afholdes i februar, marts eller april.

Det haster altså med at komme i gang med et sådant projekt.

Lotte kontakter klimachef Morten Vestergaard fra Middelfart kommune (88884745) og spørger om han kan overtales til at komme og holde et møde om, hvordan man får en kommune op i omdrejninger i forhold til at tage større hensyn til klimaet.

Måske som gæst i Klimarådet?

3. Slotsmarkedet 2022 – søndag den 10. september.

Vi har fået indbydelse til at deltage i Fredensborg Slotsmarked den 10. september – og vi var enige om, at vi naturligvis skal stille op.

Kommunens energicenter er blevet kontaktet og vil meget gerne igen være en del af vores stand.

Vi har aftalt at drøfte emner med Energicenteret efter sommerferien, så vi evt. kan optræde fælles og på den måde styrke effekten af vore budskaber.

Finn har indbetalt tilmeldingsgebyr for en dobbelt stand. Der skal hentes en kvittering, som skal bruges som bilag i Energicenterets regnskab.

Vi har på idémødet drøftet, hvilke emner vi kan tage op og gøre noget ved "her og nu" og har indtil videre talt om følgende:

- Hvordan kan man spare på varme og el og dermed mindske effekten af de meget høje priser på naturgas, olie og el.

I den forbindelse fik alle i bestyrelsen til opgave - til vores næste møde 2. august - at finde på forslag til energibesparelser, som vi kan bruge som spørgsmål i vores lykkehjul – både til børn og voksne. Spørgsmålene kunne bl. andet dreje sig om gratis, kommunale varmesyn, efterisolering, brug af gardiner, solfangere til varmt vand.

Merete tilbyder at stå for udformning af skriftligt materiale med emner/spørgsmål.

Anne forslø, at vi laver en Kahoot om energibesparelser, som besøgende på standen kan svare på. Anne er ansvarlig for at lave Kahoot'en.

Vi kan også give råd om sparetiltag på vores hjemmeside, og om etablering af solenergi-anlæg, hvor der ikke er lokalplaner, som begrænser muligheden.

Arbejdet med etablering af sol-energianlæg er tænkt efterfølgende at skulle promoveres via f.eks. Fredensborg Kommunes Energicenter og Klimaråd.

Til at bemande standen har **Anne, Bente og Bent, Merete og Finn** på nuværende tidspunkt meldt sig.

Vi drøftede også, om vi skal invitere Coop med deres abonnement på varmpumper, og Bjarne Rasmussen med solceller og batteri til at komme og deltage på standen, men måske er det mest hensigtsmæssigt, hvis de stiller op på egne stande? **Bent** kontakter Coop og **Finn** kontakter Bjarne Rasmussen.

Ældrehaverne, som udgør en stor del af foreningens medlemsskare, skal naturligvis også repræsenteres på standen, og det kan bl.a. være med krydderurter, blomster og afgrøder, som fremmer insekter og sommerfugle. Spørgsmål til en konkurrence for børn om klima og Vild med vilje kan også være på standen.

Vi tænker alle over emner at bruge her – det gælder naturligvis også alle øvrige medlemmer!

4. Efterårstur

Søndag den 24. september kan være en god dato, fordi der denne dag er et arrangement i og omkring Anneberg Kulturpark i Nykøbing Sjælland. Det kan kombineres med en tang-safari, der tager ca. 2,5 time.

Lilian kontakter tang-folkene om vilkår og pris, hvis man kommer som et større selskab – ca. 40 personer? Normalprisen er kr. 350,- pr. pers.

Vi drøftede egenbetaling for deltagerne – den må ikke være mere end ca. kr. 200.

For at holde udgifterne nede, blev vi enige om, at man selv kan medbringe madpakke eller købe mad mv. på Anneberg. Der kan evt. være inkluderet kaffe og kage i prisen for arrangementet.

Merete undersøger pris på buskørsel – og mulighed for at søge kommunen om tilskud hertil.

5. Nivå-ringen

Vi har stillet op med en stand på dette arrangement i to år – og har haft succes med det. I år ved vi dog ikke om det finder sted. Normalt foregår det sidst i august.

Hvis arrangementet bliver til noget og vi stiller op, vil det være oplagt at bruge en del af det materiale, som vi på dette tidspunkt har klar til Slotsmarkedet.

6. Andre emner:

- Økologi – spørgsmål om hvad der er mest hensigtsmæssigt: Importeret økologisk eller dansk, som ikke er økologisk?
- Biodiversitet – hvad kan vi hver for sig gøre?
- Kend dit affald – hvordan sorterer man i de mange fraktioner. Og hvad skal ikke til genanvendelse?
- Kemi i hjemmet – hvor farligt er det, hvad skal der ske med emballagerne, sikker opbevaring mm.
- Hvorfra kommer dit tøj og hvad sker der, når det kasseres?
- Hvordan gør vi noget ved de trafikale problemer – herunder begrænser den store CO2 udledning herfra og ikke mindst mængden af trafik?

Vi kan måske arrangere "kaffemøder" om disse emner med korte oplæg af fagfolk og efterfølgende drøftelse. Det kan måske være i samarbejde med boligselskaber, biblioteket oa.

Anne kontakter biblioteket og forelægger vores forslag.

7. Fastsættelse af dato for næste ordinære møde

Vi er nødt til at holde mindst 2 møder inden Slotsmarkedet og efterårsturen.

Det første er foreslået til tirsdag den 2. august – spørgsmålet er, om vi kan nå det hele uden også at holde møde i juli?

Således noteret og erindret af Merete og Finn